

CONCEPT

KADERNOTA 2019
GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING
GESUBSIDIEERDE ARBEID KOP VAN NOORD-HOLLAND

Schagen, januari 2019

Inhoud

		pag.
0	Voorwoord	3
1	Inleiding	4
2	De context van de GRGA, visie en ontwikkeling	5
3	Actualisering van het financieel perspectief	6
4	Weerstandsvormogen	8
5	Uitgangspunten	8

0. Voorwoord

Dit is de eerste kadernota die onze gemeenschappelijke regeling (GRGA) aanbiedt aan de raden van de drie deelnemende gemeenten.

Hiermee geven wij gevolg aan de opdracht van de drie gemeenteraden in het voorjaar 2018, waarin een aantal maatregelen wordt vastgesteld ter verbetering van de informatievoorziening van de gemeenschappelijke regeling aan de gemeenteraad.

Basis hiervan is de notitie “Informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen”, opgesteld door de griffiers van de gemeenteraden in Noord-Holland Noord. Hierin worden voorstellen gedaan die gelden voor alle 18 gemeenschappelijke regelingen, waaraan een wisselend aantal gemeenten in de regio deelneemt.

Onze gemeenschappelijke regeling is een zogenoemde “collegeregeling”. Dat betekent dat zij uitvoering geeft aan de door de colleges geformuleerde opdracht tot uitvoering van de (voormalige) Wet Sociale Werkvoorziening en de gemeentelijke maatregel Beschut Werk.

Daardoor is onze GR een beleidsarme regeling. Het inhoudelijke- en financiële beleid wordt vastgesteld in de gemeentebesturen en uitgevoerd door de GRGA op basis van de opdracht van de drie colleges van Burgemeester en Wethouders, welke samen het bestuur vormen.

De gemeenteraad staat hierdoor voor haar controlerende taak meer op afstand van het uitvoerende werk van de GR.

Voor de raad betekent dit dat de raad zich voor informatie in eerste instantie richt tot zijn lid in het bestuur van de GR, al dan niet via het college. Echter, de raad kan, als zij dat wil, een meer actieve rol spelen. De raad heeft meerdere formele bevoegdheden en instrumenten om invloed mogelijk te maken. Hiervoor is het wel nodig dat de raad goed geïnformeerd is over het reilen en zeilen van de GR.

In deze kadernota worden daar voor een aantal maatregelen genoemd.

Helaas bleek het niet mogelijk de definitieve versie van deze eerste kadernota vast te stellen voor 1 januari 2019, zoals gevraagd door de raden. Deze nota is vastgesteld op 30 januari 2019 door het bestuur van de GRGA en is vervolgens verstuurd aan de drie gemeenteraden.

1. Inleiding

In deze kadernota kijken wij vooruit naar de kaders voor 2020 van de GRGA. De kadernota wordt vervolgens uitgewerkt in de agenda van de GRGA 2019 met daaraan gekoppeld de Begroting 2020 van de GRGA. De kadernota geeft u de gelegenheid om richting te geven aan de werkzaamheden van de GRGA. Dit is de eerste kadernota als onderdeel van de nieuwe planning- en control cyclus.

De opstelling van de kadernota komt daarmee tegemoet aan voorstellen van de werkgroep 'informatievoorziening gemeenschappelijke regelingen Noord-Holland Noord'. De werkgroep pleit ervoor om een kadernota op te stellen. Daaraan liggen de volgende argumenten ten grondslag.

- De raden van de gemeenten worden voortijdig betrokken bij de financiële en beleidsmatige kaders van de GRGA, waardoor de zienswijze in tijd minder knellend wordt ervaren.
- Het accent verschuift van 'going concern' en bedrijfsmatige optiek naar politieke hoofdlijnen.
- De raad krijgt compacte, gerichte informatie op basis waarvan hij een richtinggevend besluit kan nemen.
- Voor raden ligt er een kans voor regionale afstemming van zienswijzen. Dit komt de kwaliteit van het politiek-inhoudelijke debat ten goede en draagt bij aan de sturende (kaderstellende) rol van de raden.
- De GRGA krijgt tijdig sturingsinformatie van hun deelnemers waardoor zij beter kunnen aansluiten bij de wensen en behoeften van hun deelnemers.

Wij onderschrijven het nut en de noodzaak hiervan en geven daaraan middels deze Kadernota 2019 concreet vorm.

Hierin wordt eerst de context geschetst waarbinnen de GRGA opereert. Vervolgens geven we de beleidsmatige kaders weer waarbinnen de beleidsmatige ontwikkelingen plaatsvinden. Daarna volgen de financiële kaders met uitgangspunten voor de begroting van 2020.

2. De context van de GRGA en visie en ontwikkeling

De GRGA is een samenwerkingsverband tussen de drie deelnemende gemeenten, te weten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen. De GRGA is een collegeregeling.

De GRGA heeft van de gemeenten de opdracht om twee regelingen uit te voeren. Dat is een vorm van delegatie van gemeenten aan de GR. De twee regelingen zijn de Wet Sociale Werkvoorziening en de regeling Beschut Werk. Deze regelingen zijn onderdeel van het sociaal domein van de gemeenten.

De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is sinds 2015 geblokkeerd. Dat betekent dat er geen nieuwe instroom van deelnemers meer plaatsvindt. De gemeenten dienen de contracten van deelnemers in de WSW te respecteren. Dat betekent dat de WSW niet versneld kan worden afgebouwd. Er vindt uitsluitend uitstroom door natuurlijk verloop plaats.

De regeling Beschut Werk is met de introductie van de Participatiewet in 2015 ingevoerd. Deze regeling is nu vier jaar van kracht. De regeling voorziet mensen met een relatief grote afstand van de arbeidsmarkt van passend werk. De deelnemers hebben gemiddeld aanzienlijk minder arbeidsvermogen dan de deelnemers in de WSW. In tegenstelling tot de WSW neemt de regeling Beschut Werk elk jaar in aantal deelnemers toe. Het Rijk stelt in dat kader een taakstelling vast.

Zowel de Wet Sociale Werkvoorziening als de regeling Beschut Werk wordt door Noorderkwartier NV in mandaat uitgevoerd. De GRGA is de enig aandeelhouder in Noorderkwartier NV. De bedrijfsvoering en uitvoering van de regelingen is de verantwoordelijkheid van Noorderkwartier NV. Dat betekent dat de financiële risico's voor de bedrijfsvoering, samenhangende compliance, investeringsprogramma's, beleid in het kader van product-markt-combinaties en productontwikkeling, et cetera, onder de bestuurlijke verantwoordelijkheid van Noorderkwartier NV vallen.

De regeling Beschut Werk is zoals bovenstaand vermeld in 2015 in werking gesteld. In de eerste jaren is aandacht besteed aan het opzetten en implementeren van de regeling. Op basis van een moeizame start voor de realisatie van banen, heeft het Rijk een taakstelling aan gemeenten opgelegd.

Helaas is er nog geen landelijke regeling voor de rechtspositie van de deelnemers aan Beschut Werk.

Het bestuur wil hier landelijke aandacht voor vragen via de VNG.

De deelnemende gemeenten in de GRGA hebben in 2018 de taakstelling gerealiseerd of maken langzaam maar zeker een inhaalslag. Het uitgangspunt is dat gemeenten de taakstelling in 2019 en verder zullen realiseren. Twee gemeenten hebben inmiddels personen geplaatst voor Beschut Werk, boven hun gemeentelijke taakstelling.

Re-integratieprojecten worden in principe direct tussen gemeenten en Noorderkwartier NV besproken en overeengekomen.

De GRGA is bij overleggen van werkgroepen betrokken en neemt in dat kader deel aan de beleidsbepaling ten behoeve van participatieprojecten in de regio Kop van Noord-Holland.

3. Actualisering financieel perspectief

a) Autonome ontwikkelingen

De deelnemers in de WSW en Beschut Werk zijn in dienst van de GRGA. Een uitzondering geldt voor de deelnemers in de regeling Begeleid Werken, een onderdeel van de WSW. Zij zijn in dienst van derden.

Voor de deelnemers van de WSW en Beschut Werk die in dienst zijn bij de GRGA, geldt dat de salarissen worden voldaan door de GRGA.

Financiële kaders budgetten WSW

De WSW is een geblokkeerde regeling. Dat betekent dat de regeling vanaf 2015 wordt afgebouwd. Landelijk geldt een afname van ongeveer 5% per jaar van het totale aantal WSW-ers. In deze regio is dat 2 à 3% per jaar. Het verschil komt vooral voort uit het feit dat de groep mensen in deze regio relatief jonger zijn. De verwachting is dat in 2022 de uitstroom uit de WSW zal gaan toenemen, vooral door het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd van deelnemers.

Het aantal deelnemers in de WSW neemt af, dus ook het budget dat gemeenten alloceren neemt over de jaren langzaam maar zeker af. Dat geldt ook voor de sub-regeling Begeleid Werken WSW. De budgetten nemen echter niet in gelijke mate af met de procentuele daling van het aantal deelnemers. Dat is met name het gevolg van de verhoging van het wettelijk minimum loon. De verwachting is dat de Rijksoverheid de komende jaren een hogere indexatie zal toekennen dan in de afgelopen jaren. Dat betekent dat de afname van het budget wordt beperkt wegens loonsverhogingen die de wet op het minimumloon voorschrijft. Verhogingen in het kader van de cao worden in de begroting opgenomen indien uit officiële documenten aangenomen mag worden dat verhogingen ontstaan. Daarbij worden (ongefundeerde) aannames vermeden. In de afgelopen jaren zijn er dan ook nauwelijks afwijkingen geconstateerd tussen de wettelijke en cao-verhogingen die zijn gebudgetteerd en gerealiseerd. Om een beeld van de financiële gevoeligheid van een procentuele verhoging te geven: 1% stijging van de cao betekent een verhoging van de som van salariskosten WSW van ongeveer € 130.000. In de afgelopen jaren zijn prijsstijgingen gecompenseerd door de Loon-prijs-ontwikkeling (LPO). De LPO is extra budget voor het uitvoeren van taken dat door het Rijk beschikbaar wordt gesteld. Uitgangspunt is dat de LPO ook de komende jaren compensatie zal bieden.

Financiële kaders budgetten regeling Beschut Werk.

Daarentegen neemt het budget dat gealloceerd moet worden voor de realisatie van de taakstelling Beschut Werk de komende jaren toe. De stijging is het gevolg van uitbreiding van de taakstelling. Dat betekent dat de kosten voor deze doelgroep de komende jaren zullen stijgen. De kosten bestaan overwegend uit loonkosten (minimumloon inclusief werkgeverslasten, maar zonder pensioenlasten) en een bedrag aan begeleidingsvergoeding. Aangezien de begeleiding door Noorderkwartier NV wordt verzorgd, stelt de GRGA dit budget per deelnemer beschikbaar aan de uitvoeringsorganisatie.

Uitgangspunt in de begroting voor de komende jaren is realisatie van de taakstelling en daarbij behorende budgetten. In 2015 tot en met 2018 constateren we dat de afspraken in de begroting niet volledig zijn gerealiseerd. Dat heeft geleid tot een exploitatieoverschot dat voor de GRGA de facto een kasoverschot impliceert. Ook indiensttreding van jongvolwassenen leidt tot lagere kosten wegens minimumjeugdlonen. De GRGA heeft met gemeenten afgesproken overtollige kasmiddelen als verplichting (schuld) aan de gemeenten te boeken en terug te betalen.

Informatie over de regeling Beschut Werk | financiële kaders langere termijn

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verricht onderzoek naar de regeling Beschut Werk. Het heeft daartoe een aantal gemeenten in Nederland gevraagd mee te werken aan het onderzoek. Eén van de gemeenten die aan het onderzoek deelneemt is Hollands Kroon. Het onderzoek loopt nog en er zijn als zodanig nog geen resultaten bekend.

Mogelijk dat hierbij ook onze wens tot het landelijk regelen van de rechtspositie van de deelnemers wordt betrokken.

Noorderkwartier NV heeft in dat kader onder meer een resultaatbenadering verstrekt. Het financieel beeld van de regeling dat Noorderkwartier NV geeft, is dat de Rijksoverheid een regeling in het leven heeft geroepen welke kostendekkend werkt. Dat is qua financieel beleid een logisch kader. Daarbij worden twee kanttekeningen geplaatst. Ten eerste steunt de regeling in het financieel kader op de uitvoeringsorganisatie, en daarbij met name op de bestaande uitvoering van de WSW die de infrastructuur grotendeels financiert. Indien deze doelgroep (WSW) afneemt, nemen de mogelijkheden af om het financieel kader, ook voor de doelgroep Beschut Werk, beheersbaar te houden. Ten tweede houdt de overheid in het financieel kader geen rekening met investeringen die gedaan moeten worden op gebieden van compliance (milieu, fiscaliteit, governance) en overkoepelende investeringen (IT, gebouwen). Het lijkt vooral gericht op begeleiding en werkplekaanpassing. Deze twee punten zullen in de toekomst in toenemende mate tot financiële risico's en spanningen leiden. Noorderkwartier NV heeft daarbij gewezen op het feit dat het aantal deelnemers op het moment dat het onderzoek plaatsvindt te klein is om definitieve conclusies te trekken.

Collectief vervoer

Voor de uitvoering van de regelingen is het noodzakelijk gehandicapte deelnemers te vervoeren, en van huis naar het werk te brengen en andersom. Voor deze deelnemers wordt vervoer georganiseerd. De verwachting is dat het vervoer de komende jaren qua omvang ongeveer gelijk blijft. Dat komt omdat het aantal deelnemers aan de regeling Beschut Werk toeneemt en regelmatig aangewezen zijn op georganiseerd vervoer. Aan de andere kant neemt het aantal WSW-ers dat gebruik maakt van georganiseerd vervoer langzaam af.

Overige kosten

Feit is dat compliance de afgelopen jaren aanzienlijke aandacht heeft opgeëist. Daar is managementaandacht en advies voor nodig. Te denken valt aan de dossiers vennootschapsbelastingplicht en Btw. De verwachting is dat de komende jaren aandacht voor governance en compliance nodig zal blijven. We zullen dan ook in de budgetten ruimte vragen voor deze onderwerpen. Dat zal vooral in advieskosten terug te vinden zijn, en in beperkte mate tevens in budgetten van de secretaris en controller. De reden is dat het bestuurlijk van belang is te anticiperen op ontwikkelen en in control te blijven. Deze drie rubrieken vormen voor de duidelijkheid een klein deel van de totale kosten (minder dan 0,3%).

b) Nieuw beleid/ambitie en gewenste ontwikkelingen

Een interne werkgroep van Noorderkwartier NV werkt aan nieuwe producten ten behoeve van het creëren van sociale werkgelegenheid. De verwachting is dat afspraken hierover direct tussen gemeenten en Noorderkwartier NV zullen worden gemaakt. Hiervoor worden in de begroting van de GRGA geen ramingen opgenomen.

Daarnaast buigt een ambtelijke werkgroep vanuit de drie gemeenten en Noorderkwartier NV, met als voorzitter de secretaris van de GRGA, zich over de mogelijkheden tot integratie van Beschut Werk en het werken met Loon Kosten Subsidie (LKS). Dit is eerste instantie met als doel een op werk gericht aanbod te kunnen doen aan mensen die (komen te) staan op de gemeentelijke wachtlijst Beschut Werk. Een voorstel wordt uitgewerkt met behulp van een extern deskundige. Hiertoe is een verhoging van de advieskosten en van het budget secretariaat opgenomen in de begroting. Verder is het financieel kader van de GRGA vooral gericht op wettelijke bepalingen en daarmee verband houdende regels .

c) Dekkingsmogelijkheden

De gemeenten Den Helder, Hollands Kroon en Schagen voorzien in dekking van de benodigde middelen. Dit is statutair vastgelegd.

d) Bezuinigingsmogelijkheden

Wegens het wettelijke karakter van de Wet Sociale Werkvoorziening en Beschut Werk zijn eigenlijk geen bezuinigingen te realiseren. De kosten die samenhangen met de bestuurlijke taakuitvoering (met name de kosten voor de secretaris, controlling, accountantskosten, secretariële ondersteuning, WSW-panel) zijn daarom ook als autonoom te classificeren, in die zin dat ze te verantwoorden zijn als kosten voor uitvoering van een wettelijke taak. Verder zijn deze laatste kosten marginaal ten opzichte van de allocatie van middelen ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke regelingen WSW en Beschut Werk (0,3%).

e) Gemeentelijke bijdrage

Naast de begrote bedragen (per gemeente) voor de uitvoering van de wettelijke taken zijn geen aparte gemeentelijke bijdragen gespecificeerd.

In de begroting van 2019 zijn de volgende bedragen verantwoord:

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Den Helder	€ 7.957	€ 8.201	€ 8.420
Schagen	€ 5.341	€ 5.505	€ 5.652
Holland Kroon	€ 3.710	€ 3.824	€ 3.926
Totaal	€ 17.009	€ 17.530	€ 17.999

Bedragen x € 1.000

4. Weerstandsvermogen

De GRGA houdt geen weerstandsvermogen aan.

5. Uitgangspunten

a) Indexatie (loon en prijs)

Verhogingen/indexatie is met name het gevolg van verhoging van het wettelijk minimumloon. De verwachting is dat de Rijksoverheid de komende jaren een hogere indexatie zal toekennen dan in de afgelopen jaren. Verhogingen in het kader van de cao worden in de begroting opgenomen indien uit officiële documenten aangenomen mag worden dat verhogingen ontstaan. Daarbij worden (ongefundeerde) aannames vermeden. In de afgelopen jaren zijn er dan ook nauwelijks afwijkingen geconstateerd tussen de wettelijke en cao-verhogingen die zijn gebudgetteerd en gerealiseerd. Om een beeld van de financiële gevoeligheid van een procentuele verhoging te geven: 1% stijging van de cao betekent een verhoging van de som van salariskosten WSW van ongeveer € 130.000. In de afgelopen jaren zijn prijsstijgingen gecompenseerd door de Loon-prijsontwikkeling (LPO). De LPO is een extra budget voor het uitvoeren van taken dat door het Rijk beschikbaar wordt gesteld. Uitgangspunt is dat de LPO ook de komende jaren compensatie zal bieden.

b) Rente / kapitaalgoederen

Niet van toepassing.

c) Overhead

Niet van toepassing.

d) Flexibele schil

Niet van toepassing.

e) Weerstandsvermogen

Niet van toepassing.